

MATANAEV

Ročník V.

14. 4. 2024

Číslo: 19

TRETIA VEĽKONOČNÁ NEDEĽA

R.: Pane, ukáž nám svetlo svojej tváre ako znamenie.

Lk 24, 35 - 48

Ježišovi učeníci porozprávali, čo sa im stalo cestou a ako ho spoznali pri lámaní chleba.

Kým o tom hovorili, on sám zastal uprostred nich a povedal im: „Pokoj vám.“ Zmätení a naľakaní si mysleli, že vidia ducha. On im povedal. „Čo sa ľakáte a prečo vám srdcia zachvacujú také myšlienky? Pozrite na moje ruky a nohy, že som to ja! Dotknite sa ma a presvedčte sa! Ved' duch nemá mäso a kosti - a vidíte, že ja mám.“ Ako to povedal, ukázal im ruky a nohy.

A keď tomu stále od veľkej radosti nemohli uverit' a len sa divili, povedal im: „Máte tu niečo na jedenie?“ Oni mu podali kúsok pečenej ryby. I vzal si a jedol pred nimi. Potom im povedal: „Toto je to, čo som vám hovoril, kým som bol ešte s vami, že sa musí splniť všetko, čo je o mne napísané v Mojžišovom zákone, u Prorokov a v Žalmoch.“

Vtedy im otvoril myseľ, aby porozumeli Písmu, a povedal im: „Tak je napísané, že Mesiáš bude trpieť a tretieho dňa vstane z mŕtvych a v jeho mene sa bude všetkým národom, počnúc od Jeruzalema, hlásať pokánie na odpustenie hriechov. Vy ste toho svedkami.“

Záverečná kapitola Lukášovho evanjelia začína nájdením prázdneho hrobu. Tu ešte Ježiš priamo nevystupuje. Nasledujúce verše ale už podávajú originálne Lukášove správy o zjaveniach Zmŕtvychvstalého. Najznámejšie rozprávanie je o dvoch učeníkoch cestujúcich „do dediny zvanej Emauzy.“ Počas cesty sa k nim, tak aby ho nespoznali, pridáva samotný Ježiš. Celá stať potom nadobúda predobraz kresťanskej liturgie. Ježiš im najprv cestou „vykladal, čo sa naňho v celom Písme vzťahovalo.“ To môže odkazovať na bohoslužbu slova. Potom nasledovala večera. Pri nej Ježiš vykonáva tie isté úkony ako pri poslednej veľkonočnej večeri s učeníkmi. A na základe toho ho učeníci spoznávajú (bohoslužba eucharistie, obety). Ježiš náhle mizne. No situácia neostáva bez následkov. Učeníci sa vracajú do spoločenstva, ktoré zanechali v Jeruzaleme, aby im podali správu. Tam sa dozvedajú, že medzitým neboli jedinými svedkami zjavenia. Nadväzne na to pokračuje epizóda, ktorú máme na zreteli dnes.

Sám Ježiš potvrdzuje pravdivosť svedectiev o jeho zmŕtvychvstaní a náhle vstupuje medzi vzrušené spoločenstvo tých, ktorých svojou smrťou zanechal. Následne aj tu môžeme nájsť motívy jedla a Písma z predchádzajúceho rozprávania, ale v opačnom poradí.

Okolostojacich zachvacuje zmätok a strach. Nevedia ako Ježišovu novú realitu prijať. A tak im sám Vzkriesený pomáha. Ukazuje, že je medzi nimi naozaj fyzicky prítomný, ale zároveň už iným spôsobom, ako ho poznali pred Veľkou nocou. Najprv teda poukazuje na svoju telesnú stránku. Ukazuje učeníkom svoje ruky a nohy a chce dokázať, že jeho bytie nemá čisto duchovnú (nemateriálnu) povahu. Tým, ktorým nestačí dotyk, ďalej dokazuje svoju prítomnosť cez úkon, ktorý s nimi prežíval aj predtým. „I vzal si (rybu) a jedol pred nimi.“ Ježiš nechce ostať pre ľudí iba ideou, alebo spomienkou. Týmto úkonom ukazuje na podstatnú pravdu, že človek je aj materiálny a k jeho životu podstatne patrí telesný kontakt. Zaujímavý je tu náš miestny kontext, kde sa táto pasáž evanjelia na Slovensku v rímskokatolíckej liturgii číta pri požehnávaní veľkonočných jedál.

Druhá strana rozprávania ukazuje na novosť Ježišovho bytia. Sám to zdôrazňuje v slovách: „Toto je to, čo som vám hovoril, kým som bol ešte s vami.“ Síce sa aj teraz nachádza medzi svojimi, ale je to už iným spôsobom, ako to bolo predtým. Minimálne to po Veľkej noci nie je vždy až tak zjavné. Ježiš sa už nedá chytiť. Ježiša treba nájsť, alebo rozpoznať.

Môže nepozorovane vstúpiť medzi spoločenstvo, môže s druhými komunikovať bez toho, aby ho hneď identifikovali (Emauzskí učenici). Nová úroveň poznania pravdy o Ježišovi prichádza aj prostredníctvom nadprirodzeného daru.

„Vtedy im otvoril myseľ, aby porozumeli Písmu.“ Toto porozumenie však nemá ostať tajným pokladom toho, kto tento dar dostal. „Tak je napísané, že Mesiáš bude trpieť a tretieho dňa vstane z mŕtvych a v jeho mene sa bude všetkým národom, počnúc od Jeruzalema, hlásať pokánie na odpustenie hriechov. Vy ste toho svedkami.“

Ježiš dáva veľkonočným udalostiam dynamický rozmer, čo autor tohto evanjelia priamo rozvádza vo svojom nasledujúcom spise, Skutky apoštolov.

Druhé veľkonočné zjavenie v Lukášovom evanjeliu ukazuje, akým spôsobom chce byť Ježiš prítomný medzi ľuďmi po svojej smrti a zmŕtvychvstaní. Ježiš prichádza doprostred zhromaždenia ľudí.

Spoločenstvo, komunita je teda primárne miesto jeho prítomnosti, kde ho možno nájsť. V nej pôsobí jednak fyzicky cez eucharistiu, spoločné stolovanie, dotyky a teda aj cez prejavovanie bratskej a sesterskej lásky a jednak duchovne cez čítanie a počúvanie Písma, modlitbu a hlásanie evanjelia.

